

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Gf.I.30.505/2007/3.szám

A M A G Y A R K Ö Z T Á R S A S Á G N E V É B E N !

A Szegedi Ítéltábla a Dr. Babay Ákos ügyvéd által képviselt **(felperes neve,címe)** alatti székhelyű felperesnek - a Dr. Sárga Zoltán ügyvéd által képviselt **(alperes neve, címe)** alatti székhelyű alperes ellen vételártartozás megfizetése iránt indított perében a Bács-Kiskun Megyei Bíróság 2007. szeptember 7. napján kelt 9.G.40.291/2006/14. számú ítéletével szemben a felperes részéről 16. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **megváltoztatja** és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 6.382.546,- (Hatmillió-háromszáznyolcvankettőezer-ötszáznegyvenhat) Ft-ot és ezen összegből 4.283.860,- (Négymillió-kettőszáznyolcvanháromezer-nyolcszázhatvan) Ft után 2005. július 7-től, 30.104,- (Harmincezer-egyszáznegy) Ft után 2005. július 8-tól, 1.940.296,- (Egymillió-kilencszáznegyvenezer-kettőszázkilencvenhat) Ft után 2005. július 31-től, míg 128.286,- (Egyszázhuszonnyolcezer-kettőszáznyolcvanhat) Ft után 2005. augusztus 31-től a kifizetés napjáig minden naptári félév teljes idejére az érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamat 7 %-kal növelt mértékű kamatát.

A felperest perköltség fizetésére kötelező rendelkezést mellőzi és kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 700.000,- (Hétszázezer) Ft elsőfokú eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 160.000,- (Egyszázhatvanezer) Ft másodfokú eljárási költséget és az államnak - külön felhívásra - 383.000,- (Háromszáznyolcvanháromezer) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

Az alperes képviselője 2005. április 13-án írásban árajánlatot kért a felperestől betonszállításra és azt a felperes faxon meg is küldte. Ugyanezen a napon a felperes irodahelyiségében személyes megbeszélésre került sor a felek között. A megbeszélés a felperesi teljesítés minőségével volt kapcsolatos. Az egyeztetésen jelen volt a felperesi társaság betonüzemének vezetője, valamint egy adminisztrátora is. Az alperes a 2005. április 19-én kelt levelében az árajánlat alapján megrendelte a felperestől a betonszállítást. A felperes írásban, 2005. május 12-ét követően küldte meg az alperesnek postai úton a 2005. április 13-i dátumozással ellátott „egyszerűsített szerződés/ajánlat” elnevezésű megállapodás tervezetét, melyben az adott típusú betonnál a korábban küldött árajánlatának megfelelő árat tüntette fel. A különleges feltételek rovatban rögzítette, hogy „az ár a mindenkor hatályos árlista alapján kerül kiszámlázásra, az árendedmény kizárólag a határidőn belül fizetés esetén érvényesíthető”. E megállapodást az alperes ügyvezetője cégszerű aláírásával akként juttatta vissza, hogy a különleges fizetési feltételt a megállapodásból kihúzta. A szállítások alapján készült számlákban a bruttó végösszeg mellett feltüntetésre került a kedvezményes bruttó összeg is azzal a megjegyzéssel, hogy az kizárólag határidőn belüli fizetés esetén irányadó. Az alperes a vételárat - az utolsó számla kivételével - késedelmesen, de a kedvezményes árnak megfelelő összegben egyenlítette ki.

A fizetési meghagyás ellen benyújtott alperesi ellentmondás folytán perré alakult eljárásban a felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 6.382.546,- Ft és késedelmi kamatának megfizetésére arra hivatkozással, hogy a lejárt számlákból fennálló tartozását az alperes felszólítás ellenére sem egyenlítette ki. Előadása szerint a megállapodásban rögzített, illetőleg a számlákon feltüntetett különleges fizetési feltételtől az alperes képviselőjét már 2005. április 13-án tájékoztatta, aki e feltétel ismeretében vette át tőle ekkor az írásos megállapodást. Erre figyelemmel a megállapodás 2005. április 13-án az abban foglalt feltételek mellett jött létre, a fizetési feltételek utólagos kihúzása a szerződés tartalmára már nincs kihatással. Mivel az alperes a számlákat csak jelentős késedelemmel egyenlítette ki, a kedvezményes vételár nem jogosult. Az eljárás során a felperes kereseti kérelmét másodlagosan jogalap nélküli gazdagodás jogcímén is előterjesztette, amennyiben a bíróság azt állapítaná meg, hogy a felek között az árban történő megállapodás hiányában a szerződés megkötésére nem került sor.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felek között a szerződés a felperes írásbeli árajánlatnak megfelelő tartalommal, annak 2005. április 19-én történt elfogadásával jött létre. Az elfogadott árajánlat különleges fizetési feltételeket nem tartalmazott, az utóbb megküldött írásbeli megállapodásból a különleges feltételeket kihúzta, így nem történt megállapodás a felek között arra vonatkozóan, hogy kedvezményes ár csak abban az esetben illeti meg, ha a vételár kiegyenlítése határidőben történik.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Nem fogadta el a felperesi részről a 2005. április 13-i megbeszélésen részt vett három személy tanúvallomását arra vonatkozóan, hogy az alperes képviselője részére a különleges fizetési feltételeket tartalmazó írásos megállapodás átadásra került, illetőleg, hogy az alperesi képviselő a megbeszélés alkalmával ezt a feltételt elfogadta volna. Utalt arra, hogy a felperes jogi képviselője a per első tárgyalásán maga mutatta be a felperes postai küldeményei feladókönyvének 2005. május 10-i oldalát, mellyel a perbeli megállapodás elküldésének tényét kívánta alátámasztani. Nem látta bizonyítottnak azt sem, hogy az alperes a felek közötti korábbi szállítási szerződésekre figyelemmel tudott a kedvezményes listaár alkalmazásának különleges feltételéről, mivel a becsatolt megállapodásban e feltétel nem szerepel. Elfogadta az alperes képviseletében eljáró **(személy neve)** azon állítását, hogy a megbeszélésre kifejezetten azért került sor, mert az ajánlatkérésében két vízzáró beton tekintetében a cement konkrét minőségi paramétereinek megadását is kérte, ami a felperesi árajánlatból kimaradt. A felek között a szállítási szerződés a felperesi ajánlat elfogadásával 2005. április 19. napján jött létre, a később elküldött „szerződés/ajánlat”-ot legfeljebb a szerződés módosítására irányuló felperesi kezdeményezésnek lehet tekinteni, amely azonban alperesi elfogadás hiányában nem jött létre, erre figyelemmel a felperesnek a perbeli számlák szerinti listaár érvényesítésére nincs lehetősége. Mivel a felek között a szerződés az árban való megállapodásra figyelemmel 2005. április 19-én létrejött, a felperes másodlagos, jogalap nélküli gazdagodásra alapított kereseti kérelme is megalapozatlan.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és az alperes kereset szerinti marasztalását kérte. Álláspontja szerint tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az írásba foglalt megállapodás elküldésére csak 2005. május 10-én került sor: a felperes jogi képviselője téves tájékoztatás alapján tette ezen nyilatkozatát; ebben az időpontban valójában egy számla került megküldésre az alperes részére. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe azt a tényt, hogy az írásbeli szerződés a felek szóbeli megbeszélésén létrejött megállapodására figyelemmel 2005. április 13-án kelt. A meghallgatott tanúk egybehangzóan nyilatkoztak arról, hogy az írásba foglalt megállapodás az alperes képviselője részére a megbeszéléskor átadásra került, vagyis az alperes már ekkor tudomással bírt a felperes különleges fizetési feltételeiről, így az alperes 2005. április 19-i megrendelése nem irányulhatott az eredeti árajánlat elfogadására. A szerződés javított példányát az alperes csak később juttatta vissza, amelyet azonban nem fogadott el. Mivel a szerződéses blanketta tartalmazta, hogy minden egyéb kérdésben az aktuális árlista érvényes, ezért a különleges feltételre vonatkozó egyező akarat hiányában a perbeli szállítás ellenértékére az árlista szerinti árat kell alkalmazni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult. Hangsúlyozta, hogy a felperestől 2005. április 13-án megkapott árajánlatot fogadta el 2005. április 19-én, mellyel a felek között ezen a napon érvényesen létrejött a szállítási szerződés.

Valamely szerződés jogi minősítésénél, joghatásainak vizsgálatánál alapvető jelentőségű kérdés, hogy mikor, hogyan, milyen tartalommal jött létre. A Ptk. 205. § (1) bekezdése értelmében a szerződés a felek akaratának kölcsönös és egybehangzó kifejezésével jön létre. A Ptk. 213. § (1) bekezdése szerint a szerződés jelenlevők között abban az időpontban jön létre, amikor az ajánlatot elfogadják, távollevők között pedig akkor, amikor az elfogadó nyilatkozat az ajánlattevőhöz megérkezik.

A felek által nem vitatottan az alperes 2003. április 13-án árajánlatot kért a felperestől beton szállítására. A felperes árajánlatát ezen a napon megküldte az alperes részére, akinek képviselője még ugyanezen a napon szóban egyeztetett a felperes képviselőjével. A felperes állítása szerint a személyes találkozón az alperes képviselőjével ismertette a kedvezményes fizetési feltételeket, aki azt az árajánlattal együtt elfogadta, a szerződés írásba foglalt példányát átvette. Az alperes állítása szerint viszont az írásba foglalt szerződési ajánlatot csak később, 2005. májusában, postai úton kapta meg, a szerződés azonban már a 2005. április 19-i elfogadó nyilatkozatával létrejött.

A rendelkezésre álló iratok alapján megállapítható, hogy az alperes részére 2005. április 13-án nem került átadásra a felperes által e napi dátummal keltezett írásbeli "szerződés/ajánlat". Az eljárás irataihoz a 13. sorszámú beadvány mellékleteiként csatolt, a felperesnek más megrendelőkkel kötött megállapodásai alapján készült okiratokból megállapítható, hogy

a 003189 számú szerződés 2005. március 22-én,

a 003190 számú szerződés 2005. március 23-án,

a 003191 számú szerződés 2005. április 4-én,

a 003192 számú szerződés 2005. április 4-én,

a 003194 számú szerződés 2005. április 13-án,

a 003195 számú szerződés 2005. április 22-én, míg

a 003198 számú szerződés 2005. május 12-én kelt, azaz minél nagyobb sorszámú a szerződés, annál későbbi időpontban jött létre. Ebből következik, hogy a perbeli, sorrendben nagyobb, 003200 számú "szerződés/ajánlat" megkötésének dátuma sem lehet az abban feltüntetett 2005. április 13-a. E szerződés írásba foglalására csak 2005. május 12. napját követően került sor, és ekkor lett megküldve az alperes részére, a kedvezmények tekintetében azonban azt az alperes nem fogadta el.

Az előbbiektől folytán a felek közötti szállítási szerződés létrejöttének időpontja - az elsőfokú ítélet megállapításával egyezően - 2005. április 19-e, amikor a felperes április 13-i árajánlatát az alperes elfogadta, illetve ezen írásbeli elfogadó nyilatkozat a felpereshez megérkezett.

A szerződés tartalmának fizetési feltételekre vonatkozó részét illetően az ítélet tábla nem osztja az elsőfokú bíróság álláspontját. A felperes 2005. április 13-i árajánlatában feltüntetett egyes tételekhez tartozó összegeket összevetve az „egyszerűsített szerződés/ajánlat”-ban, valamint a számlákon szereplő összegekkel, megállapítható, hogy az árajánlatban nettó (és nem az alperes állítása szerinti „kedvezményes”) árakat közölt az alperessel. Erre külön - felkiáltójellel nyomatékosítva - fel is hívta a megrendelő figyelmét, amikor közölte, hogy árai az

ÁFÁ-t nem tartalmazzák. Az árajánlatban ugyanakkor nem szerepelt árkedvezmény igénybevételére, különleges fizetési feltételekre vonatkozó tájékoztatás, javaslat, ezért az alperes az ajánlat elfogadásával nem vált jogosulttá ilyen kedvezményre.

A felperes ennek ellenére a számlákon továbbra is lehetőséget adott az alperesnek a határidőben történő kiegyenlítés esetén a kedvezményes fizetésre. Az alperes azonban a számlákat késedelmesen, illetőleg az utolsó számlát egyáltalán nem egyenlítette ki, ugyanakkor az árengedményt igénybe vette. A felperes az alperes részére kiállított első két számlát a fizetési kedvezménynek megfelelően jóváírta, mivel ezeket az alperes csupán néhány nap késedelemmel fizette ki, ezért az építőiparban közismert ún. „körbetartozások” elkerülése végett üzletpolitikailag indokolható volt a felperes (kivételes, méltányos) magatartása. Figyelemmel arra, hogy a perbeli számlákat az alperes csak jelentős késedelemmel (vagy egyáltalán nem) egyenlítette ki, a kedvezményes fizetési feltétel igénybevételére nem jogosult, ezért a kereseti kérelem alapos.

A fentiekre tekintettel az ítéletábra az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és az alperest a kereset szerint marasztalta. A késedelmi kamat mértékét a Ptk. 301/A. § (2) bekezdése alapján állapította meg.

Az eredményes fellebbezés folytán az alperes pervesztes lett, ezért a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a felperes első- és másodfokú eljárási költségeinek viselésére, valamint az 1990. évi XCIII. törvény 64. §-a folytán alkalmazott 6/1986. (VI.26.) IM számú rendelet 13. § (2) bekezdésére figyelemmel a le nem rótt fellebbezési eljárási illeték viselésére.

Szeged, 2008. február hó 8. napján

Szűts Károlyné dr.sk.
a tanács elnöke

. Hámori Attila sk.
előadó bíró

Dr. Mányoki Zsolt sk.
táblabíró